

Aan de leden van de Vaste Commissie voor Sociale
Zaken en Werkgelegenheid uit de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Den Haag : 10 december 2007
Ons kenmerk : S.A.07.10679 / JM
Uw kenmerk :
Betreft : Begrotingsbehandeling SZW: reactie Stichting van de Arbeid
op kabinetsplan voor markt voor persoonlijke dienstverlening

Geachte dames en heren,

De ministerraad heeft op vrijdag 7 december 2007 een besluit genomen over de markt voor persoonlijke dienstverlening. Met het oog op de behandeling van de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op woensdag 12 december waarin dit onderwerp ter sprake kan komen, geeft de Stichting van de Arbeid onderstaand haar reactie op het kabinetsstandpunt.

Op uitdrukkelijk verzoek van de Tweede Kamer¹ heeft de Raad voor Werk en Inkomen (RWI) voorstellen ontwikkeld die een route wijzen waarlangs de markt voor persoonlijke dienstverlening zich kan ontwikkelen. Deze voorstellen zijn op 26 januari 2006 aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit eerste advies is door de Tweede Kamer ter commentaar voorgelegd aan het kabinet, dat deze voorstellen echter afwees. Deze afwijzing heeft geleid tot een unaniem gesteunde motie², op basis waarvan de RWI is gevraagd de uitvoerbaarheid en de haalbaarheid van de voorstellen door te rekenen. Hierbij is expertise ingeschakeld van het Fiscaal Economisch Instituut en van het onderzoeksbureau SEOR van de Erasmus Universiteit. Het vervolgadvisie met de doorrekeningen is reeds in december 2006 aan de Tweede Kamer aangeboden.

¹ Motie Bussemaker, Tweede Kamer der Staten-Generaal, Kamerstuk 29544 nr. 28, 30 juni 2005

² Motie Van der Sande, Tweede Kamer der Staten-Generaal, Kamerstuk 29544 nr. 68, 7 juli 2006.

De Stichting van de Arbeid is teleurgesteld over de reactie van het kabinet op de beide adviezen van de RWI over de markt voor persoonlijke dienstverlening onder de titel *Huis houden op de markt, dl. 1 en dl. 2*. Met deze afwijzing wordt de weg naar het creëren van de markt voor persoonlijke dienstverlening niet gestimuleerd, maar juist afgesloten.

Dit kabinet heeft de participatiedoelstelling hoog in het vaandel staan en wil 200.000 werklozen extra aan een baan helpen. Juist voor deze groep is dit een gemiste kans. De vergrijzing vergroot het tekort aan arbeidskrachten, maar tegelijkertijd zal ook de vraag van ouderen naar huishoudelijke hulp toenemen. Daarnaast staan er nog veel mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt langs de zijlijn die op deze manier aan een baan geholpen kunnen worden.

Tevens is een goed functionerende markt voor de persoonlijke dienstverlening een belangrijke voorwaarde voor met name hoger opgeleide vrouwen om (meer uren) op de arbeidsmarkt actief te worden. De Taskforce Deeltijd Plus wordt juist om die reden ingesteld.

Voor werkzaamheden in en om het huis wordt momenteel vrijwel geen beroep op het bedrijfsleven gedaan. Bedrijven kunnen niet concurreren met de illegale markt; de loonkosten voor inhuur van arbeid via de formele markt liggen minstens tweemaal zo hoog. Door dit kabinetsstandpunt zal de groeiende vraag naar persoonlijke dienstverlening zich ook in de toekomst vooral op de illegale markt blijven richten.

Naast het fiscaal aftrekbaar maken van de kosten van inhuur van persoonlijke dienstverleners voor de particulier, is het redelijk dat de overheid een tijdelijke financiële injectie geeft aan bedrijven om deze markt ook echt van de grond te krijgen. Dat zal zich terugbetalen. Juist de uitzendbureaus, de schoonmaakbedrijven, de hoveniers en groenvoorzieners zouden op deze wijze een groot aantal werkzoekenden aan de onderkant van de arbeidsmarkt een reguliere arbeidsplaats kunnen geven. Die werknemers kunnen dan rekenen op een goede rechtspositie, waaronder verzekering voor de werknemersverzekering en het recht op pensioenopbouw. Tevens wordt deeltijders de mogelijkheid geboden om hun arbeidsuren uit te breiden.

Het kabinetsstandpunt daarentegen leidt ertoe dat juist kleine deeltijdbanen ontstaan. Een ontwikkeling die haaks staat op het streven van het kabinet om tot grotere deeltijdbanen te komen en waarom het kabinet heeft besloten om de Taskforce Deeltijd Plus in te stellen. Het kabinet laat een grote kans voorbij gaan om een opening te bewerkstelligen in de thans door de belasting- en premiesystemen gesloten markt voor persoonlijke dienstverlening. Openbreking daarvan verdient een serieuze kans.

De prijs van inkomen uit arbeid op de formele markt is minstens twee keer zo hoog als die op de informele markt. Het voorstel van het kabinet om een premievrij experiment te organiseren, waarbij de kosten met ongeveer 10% zullen dalen, is dan ook onvoldoende om de vraag van particulieren naar bedrijven te stimuleren en zo een substantieel nieuwe vraag uit te lokken. Het kabinetsvoorstel is tevens in strijd met het SER-advies Personenkring werknemersverzekeringen uit 2006, waarin geadviseerd wordt om dienstverbanden van ten hoogste dertig dagen vrij te stellen van premieplicht werknemers.

mersverzekering om onnodige premieheffing te voorkomen. Dit geldt derhalve juist niet voor kleine banen, die duurzaam zijn.

In het kabinetsstandpunt blijft de markt voor persoonlijke dienstverlening buiten bereik van uitzendbureaus en schoonmaakbedrijven.

Gezien de vragen die het kabinet heeft bij de voorstellen van de RWI adviseert de Stichting, ingeval het kabinet een experiment voorstelt voor de markt voor persoonlijke dienstverlening, dit betrekking te laten hebben op zowel een fiscale als een de-fiscale variant. Eén of enkele regionale experimenten met de *Markt voor Persoonlijke Dienstverlening* kunnen inzicht verschaffen in:

- aanbod van werknemers die nu niet of zwart werken;
- mate van witten van zwart werk;
- budgettaire effecten.

Tevens kan in dit kader onderzoek worden gedaan onder welke voorwaarden werknemers in kleine banen bereid zullen zijn om een grotere baan te aanvaarden. En in hoeverre het witten van zwart werk hierbij positief werkt.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Een afschrift van deze brief wordt verstuurd aan:
Minister Donner en staatssecretaris Aboutaleb van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
J. van Zijl, voorzitter van de Raad voor Werk en Inkomen